

Dr. Kolláth György

A Tilos-tüntetésen tombolt a verbális agresszió, majd volt egy kis „ráadás”. Elégették az izraeli zászlót, inzultáltak egy fotóst és páran dobálózta is. A rendőrség átmeneti vakság után közösség elleni izgatás miatt nyomoz. Az esetet szakmám több jeles képviselője értékelte. Két egyforma nézet nem volt köztü(n)k. Akadt, aki garázdaságot, más közösség elleni izgatást látott, megint más ugyan semmit, de bűncselekményt látna szívesen, s volt, aki kizárta, hogy Btk-sértés történt volna. Mindez mutatja a jogélet meghasonlását, törékeny nívóját, a büntetőjog fetisizálásának divatját, és némelyek részrehajlását.

Cím
Égés
Dátum
2004.01.13.

Kétféle jogász van: 1.) Aki csakis alperes vagy felperes tud lenni, pártatlan soha. 2.) Aki tárgyilagos kíván maradni, különösen csatazajban józan. Az egyik tábor (ön)igazolást lát a gyűlöletbeszéd elleni törvény megalkotásában, mondván, hogy „ezeknek” más nem használ. A másik arra is gondol: nem éppen azért (is) akartunk és hoztunk létre plurális demokráciát, hogy abban arcátlan igazságtalanságokat, örültségeket is lehessen kommunikálni. Még a zsenge demokrácia is jobb, mint a diktatúra, s nálunk minden szabad, ami nem tilos. Utólag „bétékázni” jogi műhiba, a tehetetlenség bizonyítéka. Ebben a szisztémában egy világ választja el a megvetésre méltó gonosz szándékot, ízléstelen, barbár viselkedést az államilag üldözendő bűncselekményektől. 10-15 éve ezt még tudta Magyarország.

A Tilos-affér jogi minősítése tanulságos (volna). Nem történt ott „Nemzeti jelkép megsértése” /Btk. 269/A.§/, mert az csak a Magyar Köztársaság szimbólumainak a védelmét rendezi. Közel 200 ország jelképeinek honi oltalmazása felesleges, illuzórikus volna. Nem valósult meg a „Közösség elleni izgatás” sem. Kétséges, hogy volt-e gyűlöltre uszítás, továbbá egy állami lobogó elégetése közvetlenül nem valamely etnikai csoport elleni tett, még ha utalás közvetve fenn is áll. Nem volt „Garázdaság”, mert annak tényállási eleme az „erőszakos magatartás”.

Hanem, a dolog inntől érdekes, miután – szerintem – 3 szabálysértés is megvalósult. Igaz, ezek itthon bagatell ügynek, szóra sem érdemes szankcionálásnak számítnak, ezért a hatóságok nem is mennek elébe és utána. A közlekedési szabálysértések talán hoznak egy kis izgalmat, de a többire legyinteni szokás. Lássuk:

„Rendzavarást” követ el, aki közterületen verekszik, mást verekedésre hív fel, avagy olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, s ezért elzárásra vagy 150 ezer forint pénzbüntetésre ítélt. Rendőrségi hatáskör a felderítés, a szankcionálás a bíróságé. Mind a fotós inzultálása, mind a zászlóégetés ide való. „Köztisztasági” szabálysértő az, aki közterületen szemetel. Nincs hír arról, hogy az égéstermék szorgos kezek maguk takarították volna el. Piti ügy meglehet, de a jogállamot éppen ezek az el nem nézett, kis ügyek hitelesítik. Ha már nulla toleranciáról beszélünk. A helyszínen kiszabhatta volna a közterület-felügyelő, a helyi önkormányzati előadó a bíróságot, vagy feljelentés alapján 50 ezer Ft. is megállt volna. Még csekélyebb súlyú, ámde szemléletes kázus a „Veszélyeztetés tárgyak elhelyezésével, eldobásával” című tényállás. Eszerint, aki tárgyat másokat veszélyeztetve dob el, helyszínen is megbírságozható, vagy 20 ezer Ft-ig terjedő bírsággal sújtható. A három szabálysértés összeadóthat.

Talán kinevetnek a fentiekért. De nem a büntetési tétel nagysága, hanem a büntetés elkerülhetetlensége tart vissza. Ha a demonstráció helyszínén van mindenki, aki számít és intézkedhet, és az első 15-20 delikvenst nyomban megcsípi és „megméri”, a probléma méregfogát kihúzták volna. Megtanulná mindenki, hogy balhézáskor neki is van kockázata, a törvény elől nem menekülhet. Piti bajkeverők – stílszerűen – pitiáner elítélések révén kerülnének a helyükre. Lennének aztán vállról indítható szemetelők, hógolyózók? Aligha.